

25. møde.

Torsdag den 14. april kl. 15.

Formanden:

Den på dagsordenen opførte sag kan kun med tingets samtykke behandles i dette møde, men hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg samtykket som givet. (Ophold). Det er givet.

Man gik da til:

Første behandling af forslag til lov om forlængelse af visse kollektive overenskomster.
(Lovforslag nr. 163. Fremsat 14/4 77).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Formanden:

Jeg skal fastsætte en forlænget taletid for ordførere på 10 minutter i første omgang og 5 minutter i anden omgang.

Auken (S):

I mange måneder har der været ført intensive forhandlinger om nye overenskomster både på det private og på det offentlige arbejdsmarked. Fra alle sider er der under disse forhandlinger blevet udfoldet anstrengelser for at nå et resultat, et forhandlingsresultat, der både sikrede nødvendige justeringer i overenskomsterne og berettigede forbedringer, men også et resultat, der respekterede den dobbelte målsætning, som folketinget fastlagde i august 1976, nemlig for det første en afdæmpning i indkomstudviklingen og for det andet et særligt hensyn til de lavest lønnede. Der skulle holdes igen af hensyn til beskæftigelse og økonomi, men det skulle ikke ske på bekostning af mennesker med meget lave indkomster.

For så vidt angår 135.000 tjenestemænd i stat, amt og kommune lykkedes det fuldt ud. I går kunne parterne i enighed besejle et sæt aftaler, der regulerer løn- og arbejdsvilkår i de kommende 2 år med tilbageholdenhed og lønforhøjelser især til lavtlønnede tjenestemænd.

For det private arbejdsmarkeds vedkommende lykkedes det også parterne efter lange og meget vanskelige forhandlinger ved forligs-

mandens hjælp at nå frem til i enighed at få fremstillet et mæglingforslag, som levede op til den fastlagte indkomspolitik både med hensyn til indkomstramme og med hensyn til det særlige hensyn, der skulle tages til de lavtlønnede. Det er dette mæglingforslag, som parterne i enighed har forhandlet sig frem til med forligsmandens bistand, som arbejdsministeren nu foreslår ophøjet til lov.

Ud fra enhver både principiel og praktisk synsvinkel ville det have været lykkeligt, om parterne selv havde klaret problemerne. Fastsættelsen af løn- og arbejdsvilkår sker nu en gang bedst gennem direkte forhandlinger og frivillige aftaler mellem parterne. Som dagbladet Børsen i dag i sin ledende artikel, der i øvrigt er et hvast angreb på det negative flertal på Dansk Arbejdsgiverforenings generalforsamling, udtrykker det: et frit arbejdsmarked er uløseligt forbundet med vort demokratiske system.

Men ulykkeligvis levede man fra den ene parts side ikke op til sit ansvar for at sikre dette frie arbejdsmarked. Et overvældende flertal på arbejderside sagde ja til mæglingforslaget, også selv om de i mæglingforslaget indeholdte forbedringer især kommer de lavtlønnede til gode og derfor ingen eller kun ringe betydning får for de mere vellønnede på arbejderside.

Jeg synes, det er en meget markant og en meget tilfredsstillende manifestation fra arbejderside, der her er leveret, og den viser en klart solidarisk indstilling på arbejderside. Jeg tror, den har gjort et stort indtryk på hele befolkningen, måske lige bortset fra hr. Gert Petersen, som i dag i Minavisen, så vidt jeg har læst det, siger, at hvad en halv million danske arbejdere ved skriftlig afstemning mener om mæglingforslaget, ikke gør noget dybere indtryk på ham. Men bortset fra hr. Gert Petersen tror jeg, at denne manifestation har gjort et stort indtryk.

Som bekendt lykkedes det imidlertid ikke på arbejdsgiverside, hvilket vi alle kun dybt kan beklage. Konsekvensen af dette nej er nemlig, at den mest lammende, den mest ødelæggende storkonflikt i dansk arbejdsmarkeds historie truer det danske samfund med udbrud fra midnat natten til lørdag, og dette på et tidspunkt, hvor vi som bekendt desværre har ekstraordinære vanskeligheder med meget stor arbejdsløshed, voksende udlandsgæld osv.

Arbejdsgiverforeningens formand oplyste